

การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
IMPLEMENTATION OF THE SCHOOL'S PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY
APPROACH IN AMPHOE SRIBOONRUANG UNDER NONGBUALAMPHU PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

สายชล ประทุมรัตน์¹ และอดิสร ศรีเมืองบุญ²

Saichon Prathumrat¹ and Adison Srimuaengbun²

¹นักศึกษาลัทธิสุตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

Saichon0101@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2565 จำนวน 273 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.889 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) แบบ Independent Samples

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีโอกาสเสวนาใคร่ครวญระหว่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนก

ตามสถานภาพตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : การดำเนินงาน, แนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้, โรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง

ABSTRACT

The objective of this research was to study and compare the concepts of administrators and teachers towards operation on the way of learning communities for professions of the schools in Sriboonruaeng district under the office of Nongbualamphu primary educational service area 1 dividing on position, education and working experiences. the samples using for the research were 273 persons from academic administrators and teachers in Sriboonruaeng district of Nongbualamphu province in academic 2022 by using the table of Krejcie & Morgan and stratify sampling. the instruments using for data collecting were the 5 rating scales questionnaires with the confidence 0.889 the statistics using for data analysis included percentage, mean, standard deviation and hypothesis testing used t-test Independent Samples.

The results of finding were as follows:

1. For overall on operation on the way of learning communities for professions of the schools in Sriboonruaeng district under the office of Nongbualamphu primary educational service area 1 was in the highest level. Considering on each aspect. was founded that the aspect with the highest level was the opportunity for mutual discussion.

2. For overall on the results of comparison for operation on the way of learning communities for professions in the schools of Sriboonruaeng district under the office of Nongbualamphu primary educational service area 1 by dividing on positional status, education and working experiences were on difference and were on statistical significant difference at 0.01 level.

Keywords : Operation, The way of learning communities, Schools of Sriboonruaeng district

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยเป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งนำไปสู่โลกยุคไร้พรมแดน มีการแข่งขันในทุก ๆ ด้าน การที่จะทำให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันในสังคมโลกได้ จำเป็นต้องพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในหลายประเทศ ต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพที่มุ่งให้ครู ผู้บริหาร นักการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องร่วมมือรวมพลังกันพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ในรูปแบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)” โดยสมาชิกชุมชนวิชาชีพร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ และภารกิจการพัฒนาาร่วมกัน สมาชิกรวมพลังเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร ลงมือปฏิบัติบนฐานการทำงานจริงที่อิงพื้นที่การปฏิบัติงานมากกว่าการพัฒนาในรูปแบบอื่นที่ได้จากภายนอกห้องเรียน ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาตามแบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล คือ การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมทางบวกแก่ ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ให้เป็น “คนคุณภาพ” ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการศึกษา และคุณภาพของประเทศในที่สุด นอกจากนั้น ยังก่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่คนในสถานศึกษาในองค์กร และในหน่วยงานต่างร่วมมือรวมพลังเรียนรู้ ในการวิพากษ์วิจารณ์ ร่วมสะท้อนคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกันมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2559)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) เกิดจากแนวคิดของความต้องการปฏิรูปโรงเรียน (school reform) การเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน (changing role of school administrator) ที่เป็นหัวข้อสำคัญที่ถกเถียงกันมานานโดยที่การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบของโรงเรียนเป็นเพียงผลที่เกิดจากความผูกพันของความร่วมมือกัน (the combined commitments) ของชุมชนในโรงเรียน (school community) ที่ประกอบด้วย คณะครู (teachers) ผู้ปกครอง (parents) นักเรียน (students) คณะผู้บริหาร (administrators) ผู้อุปถัมภ์โรงเรียน (support staff) และหน่วยงานในชุมชนรอบๆโรงเรียน (community agencies) (Bentley, 1998; Blank, 2001;

Sergiovanni, 1994) ผู้นำทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องตระหนักอย่างยิ่งว่านักเรียนในยุคปัจจุบันไม่ได้เผชิญกับแนวทางการดำเนินชีวิตเหมือนกันกับในยุคพ่อแม่ของพวกเขา ความต้องการของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ได้ผลักดันให้องค์กรทั้งหลายที่ต้องการคงอยู่และมีการแข่งขัน ได้พัฒนาตัวเองสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ เมื่อนักการศึกษาประเมินและสะท้อนผลของความต้องการทางการศึกษาในอนาคต ผู้นำทางการศึกษาจึงต้องพิจารณาดำเนินการให้โรงเรียนกลายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันด้วยพันธกิจร่วมกัน(common mission) นอกจากนี้ยังถูกผูกมัดบุคคลด้วยการเอื้อประโยชน์ต่อกัน(mutual sharing) มีความเชื่อในการส่งเสริมพันธกิจขององค์กร นั่นคือลักษณะ(manner) รูปแบบ(type) และคุณภาพ(quality)ในการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในองค์กรที่ช่วยพัฒนาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้(sense of learning community) คุณลักษณะที่ทำให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้มากที่สุดคือ ความเอื้ออาทร(caring) (Hiatt-Michael, 2001 : Schroeder, 2001)บรรยากาศของความเอื้ออาทรของสมาชิกในองค์กรตอบ สอนความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่ทำให้เกิดความไว้วางใจ(trust) เป็นรากฐานของวิวัฒนาการของมนุษยชาติ (human development) (Merriam & Caffarella, 1999) จากสภาวะการณ์ดังกล่าว เกิดจากการไม่เข้าใจในบทบาทของกันและกันที่จำเป็นจะต้องมีการจัดการความรู้ในองค์กรโดยเฉพาะการปฏิรูปทางการศึกษาต้องมีการดำเนินการให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และการจัดการศึกษา(learning organization) ภายในโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้(learning community) (Bentley, 1998; Blank, 2001; Sergiovanni, 1994)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) กำหนดวิสัยทัศน์ของกรอบ ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” ในขณะที่การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่างๆ ของแผนพัฒนาฯ ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579 ที่เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปี โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่องค์กรระหว่างประเทศกำหนดขึ้น อาทิ การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals : SDGs) ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เป็นต้น ส่วนแนวทางการพัฒนาได้บูรณาการนโยบายหรือประเด็นพัฒนาที่สำคัญของประเด็นการปฏิรูปประเทศ 37 วาระ และไทยแลนด์ 4.0 ทั้งนี้จุดเน้นและประเด็นพัฒนาหลักในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 มีการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้าง

ศักยภาพของประชากรใน ทุกช่วงวัย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทุนมนุษย์ที่มีศักยภาพสูง ภายใต้เงื่อนไข การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงไปสู่โครงสร้างประชากรสังคมสูงวัยสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลงต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2558 และเกิดการขาดแคลนแรงงาน ผลผลิตแรงงานต่ำคุณภาพ คนยังมีความปัญหาในทุกช่วงวัยและส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงกันตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่ พัฒนาการไม่สมวัยในเด็กปฐมวัย ผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ แรงงานมีปัญหาทั้งในเรื่อง ความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน และผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพโดยที่จำนวนไม่น้อยต้องพึ่งพิงผู้อื่นในการดำเนินชีวิต เป็นต้น ดังนั้น จุดเน้นการพัฒนาคนที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (5) การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับ การเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปรับระบบ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ รวมทั้งการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และพัฒนาระบบทวิภาคี หรือสหกิจศึกษาให้เอื้อต่อการเตรียมคนที่มีทักษะให้พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน นอกจากนี้ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างปัจจัยแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

สถานศึกษาที่ดำเนินการตามแนวคิด PLC จะช่วยให้เกิดการรวมตัวกันเรียนรู้ของกลุ่มครู และมีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่มีความเป็นกัลยาณมิตร และพึ่งพาอาศัยกัน จนเกิดเป็นวงจรการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการทำงานที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในลักษณะนี้จะช่วยให้เกิดการมองเห็นงานของตนจากการเรียนรู้วิธีการทำงานของคนอื่นด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงเป็นการปฏิบัติโครงสร้างระบบการทำงาน และวัฒนธรรมการทำงานในโรงเรียนจากระบบตัวใครตัวมัน มาเป็นระบบทีม หรือวัฒนธรรมรวมหมู่ (Collective Culture) โครงสร้างของระบบงาน ระบบการจัดการเรียนการสอนจะต้องปรับเปลี่ยน ให้เอื้อต่อการช่วยกันดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าให้เรียนตามเพื่อนทันโดย ที่การช่วยเหลือนั้นทำเป็นทีมมีหลายฝ่ายเข้ามาร่วมมือกัน และทำอยู่ภายในเวลาปฏิบัติงานปกติของโรงเรียน ไม่ใช่สอนนอกเวลาทำให้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC กลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ขับเคลื่อนคุณภาพ ของผลผลิตของโรงเรียนและสร้างสรรค์ให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่อยู่แล้วมีความสุข (Happy Workplace) ทั้งของนักเรียนครู และผู้บริหารแล้วดำเนินการต่อเนื่องยั่งยืนเป็นวงจรไม่รู้จบซึ่งก็คือโรงเรียนได้พัฒนาขึ้นเป็นองค์กรเรียนรู้ (Learning Organization) (วิจารณ์ พานิช, 2555)

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว สถานศึกษา ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงต้องมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ที่สำคัญคือบทบาทของครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง และการจัดการศึกษาจากการเน้นที่การสอนของครูเป็นเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน และเปลี่ยนจากเน้นที่การเรียนรู้ของแต่ละบุคคล มาเป็นเน้นที่การเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม รวมทั้งเปลี่ยนจากการเรียนแบบเน้นการแข่งขัน มาเป็นเน้นที่ความร่วมมือ หรือช่วยเหลือแบ่งปันกัน จึงถือเป็นการเรียนรู้ร่วมกันไปกับกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอน และสมาชิกที่อยู่ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เพื่อให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

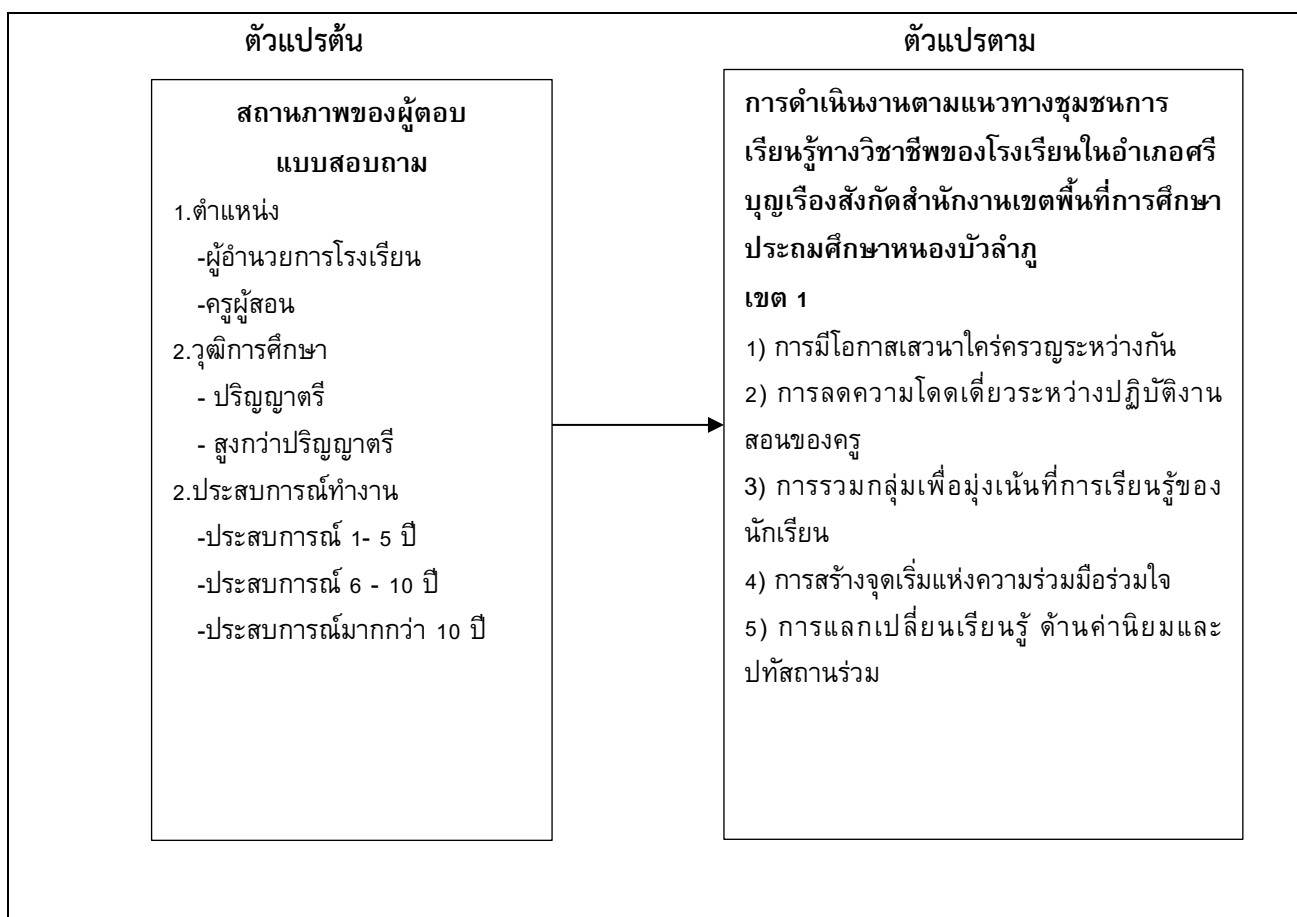
สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มี ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในอำเภอศรีบุญเรือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาในอำเภอศรีบุญเรือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามแนวคิดของ Thomas Sergiovanni (1994) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ดังนี้ 1) การมีโอกาสเสวนาใคร่ครวญระหว่างกัน 2) การลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู 3) การรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน 4) การสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยมและปทัสถานร่วม

ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 การปีการศึกษา 2565 ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 938 คน ซึ่งจำแนกตามสภาพตำแหน่งดังนี้

1.1 สภาพตำแหน่ง ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 71 คน
- 2) ครูผู้สอน จำนวน 867 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนอำเภอสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน

217 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครูผู้สอน จำนวน 209 คน จาก 6 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Mogan, 1970 : 607-610 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 43) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรในแต่ละโรงเรียน มีรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607 – 610) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนอำเภอสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 217 คน จาก 6 โรงเรียน

1.2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

1.2.3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลากรายชื่อกลุ่มตัวอย่างให้ครบตามจำนวนที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อ สภาพการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอสว่างแดนดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

2. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1. นางโสภณ ชนะบุญ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาดี “คุรุราษฎร์บำรุง” 2. นายคณาวุฒิ กุดตัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนสว่างโนนสง่า 3. ดร.สมาน ประวันโต อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content

Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 - 1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แนะนำ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ในสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนและนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.889

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกแห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตอบแบบสอบถามให้สถานศึกษาโดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองบางส่วนและส่งทางไปรษณีย์โดยได้ใส่ซองส่งกลับถึงผู้วิจัยแนบไปด้วย
3. ผู้วิจัยได้ติดตามรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 273 คน โดยเดินทางไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองและได้รับทางไปรษณีย์ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ สถานภาพตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน ศึกษาวิเคราะห์ความถี่ และร้อยละ
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอสรีบุญเรือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2553 :103)

- 4.51 - 5.00 น หมายถึง ระดับปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 น หมายถึง ระดับปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 น หมายถึง ระดับปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 น หมายถึง ระดับปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 น หมายถึง ระดับปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 เปรียบเทียบตามสถานภาพ ตำแหน่ง โดยการทดสอบค่าที (T-test แบบ Independent Samples) ส่วนประสบการณ์ทำงาน และตามขนาดของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item objective Congruence : IOC)

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่าที t-test แบบ Independent Samples

3.2 สถิติทดสอบ F-test แบบ One-way ANOVA กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เนื่องจากสามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เท่ากันหรือต่างกันได้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อันดับที และระดับการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ	ผลการวิเคราะห์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่

1. การมีโอกาสนาใคร่ครวญระหว่างกัน	4.78	0.20	มากที่สุด	1
2. การลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอน	4.58	0.27	มากที่สุด	4
ของครู	4.59	0.32	มากที่สุด	3
3. การรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของ	4.59	0.41	มากที่สุด	3
นักเรียน	4.60	0.29	มากที่สุด	2
4. การสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจ				
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยมและ				
ปทัสถานร่วม				
รวม	4.63	0.23	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการมีโอกาสนาใคร่ครวญระหว่างกัน ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมาคือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยมและปทัสถานร่วม ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.59$) และการสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจ ($\bar{X} = 4.59$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านการลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู ($\bar{X} = 4.58$)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ		สถานภาพตำแหน่ง				t	p
		ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน			
		(n=21)		(n=252)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		

1. การมีโอกาสนทนาใคร่ครวญระหว่างกัน	4.71	0.33	4.78	0.18	0.88	0.15
2. การลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงาน สอนของครู	4.66	0.34	4.57	0.25	1.53	0.12
3. การรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของ นักเรียน	4.60	0.47	4.58	0.30	0.16	0.86
4. การสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจ	4.47	0.51	4.59	0.39	1.31	0.18
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยมและ ปทัสถานร่วม	4.55	0.43	4.60	0.27	0.79	0.42
รวม	4.60	0.35	4.63	0.21	0.52	0.60

*p ≤ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอสรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอสรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอสรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n=150)		(n=123)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การมีโอกาสนทนาใคร่ครวญระหว่างกัน	4.82	0.15	4.73	0.25	3.43*	0.00
2. การลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู	4.61	0.24	4.55	0.30	1.70	0.08
3. การรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน	4.60	0.27	4.58	0.37	0.48	0.63
4. การสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจ	4.58	0.36	4.60	0.45	0.55	0.58

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยมและ						
ปทัสถานร่วม	4.64	0.25	4.56	0.33	1.47*	0.03
รวม	4.65	0.18	4.60	0.27	1.52	0.12

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอสรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีโอกาสเสวนาใคร่ครวญระหว่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านค่านิยมและปทัสถานร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู ด้านการรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียนและด้านการสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจ ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอสรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอสรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	ประสบการณ์ทำงาน						p
	1 – 5 ปี		6 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปีขึ้นไป		
	(n=32)		(n=150)		(n=91)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. การมีโอกาสนทนาใคร่ครวญระหว่างกัน	4.78	0.21	4.77	0.21	4.79	0.19	0.67
2. การลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู	4.44	0.31	4.62	0.25	4.56	0.26*	0.01
3. การรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน	4.40	0.31	4.63	0.31	4.58	0.30*	0.00
4. การสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจ	4.32	0.47	4.61	0.39	4.63	0.38*	0.00

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยมและ

ปทัสถานร่วม	4.43	0.33	4.64	0.28	4.61	0.27*	0.01
รวม	4.47	0.25	4.65	0.22	4.64	0.20*	0.00

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านค่านิยมและปทัสถานร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการมีโอกาสนำเสนอใคร่ครวญระหว่างกันไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีโอกาสนำเสนอใคร่ครวญระหว่างกัน ($\bar{X} = 4.78$) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความเห็นว่า การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของหมู่คณะโดย นำเอาประเด็นปัญหาที่พบเห็นจากการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนมาพูดคุย แลกเปลี่ยนระหว่างกัน ส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้เรียนรู้วิเคราะห์ปัญหาและสะท้อนมุมมองของตนเพื่อหาคำตอบร่วมกัน การเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆร่วมกัน ยอมรับความคิดเห็นจากเพื่อนครูแต่ละคนระหว่างพูดคุย มีการประชุม เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกลุ่มสาระแบบบูรณาการ สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการเรียนรู้ตลอดเวลาและเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียน มีการจัดเวลาให้ครูผู้สอนเพื่อร่วมพิจารณาหากลยุทธ์ใหม่ๆด้านการเรียนการสอนที่เหมาะสม สอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC คือวิธีการในการพัฒนาครู โดยการจัดบรรยากาศให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ครูไม่โดดเดี่ยวและมีเครือข่ายใน

การทำงานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน PLC มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) เป็นชุมชนที่มีความสัมพันธ์อันดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 2) เป็นชุมชนที่มีฉันทะและความศรัทธาในการทำงาน 3) เป็นชุมชนที่เอื้ออาทร มีคุณธรรมและเป็นกัลยาณมิตรกันในทางวิชาการ และ 4) เป็นชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพได้ สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2554) ได้กล่าวถึง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ว่า เป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของครู เพื่อร่วมมือรวมพลังเรียนรู้ร่วมกันและสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และ Hipp and Weber (2008) กล่าวว่า การรวมตัวเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้น สมาชิกในชุมชนจะต้องมีคุณลักษณะ ร่วมกัน ดังนี้ มีความซื่อสัตย์ มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความเมตตา กรุณา มีความคาดหวังสำหรับตัวเองในระดับสูง และที่สำคัญคือมีความไว้วางใจกัน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนได้ดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ผู้บริหารร่วมกับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในการเปลี่ยนวิถีทัศน์ของโรงเรียน ให้เป็นพันธกิจและแผนปฏิบัติต่างๆ โดยผู้นำต้องช่วยสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรในโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับ Sergiovanni(1998) ที่กล่าวว่า ผู้นำร่วมกับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในการเปลี่ยนวิถีทัศน์ของโรงเรียนให้เป็นพันธกิจ และแผนปฏิบัติต่างๆ โดยผู้นำต้องช่วยสร้างความเข้าใจ คอยให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือในการจัดอุปสรรคทั้งหลาย ในเส้นทางสู่ความเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจในความรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างบุคลากรของโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน ในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีศักยภาพสูงในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดผลดีที่สุดต่อผู้เรียนและชุมชนของตน

2.2 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้ความสำคัญกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการร่วมมือรวมพลังของครูในการทำงานเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติ และการตรวจสอบหลักฐานที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนซึ่งสอดคล้องกับ McLaughlin and Talbert (2006) ที่กล่าวว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการ ร่วมมือรวมพลังของครูในการทำงานเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติ และการตรวจสอบหลักฐานที่แสดงถึง ความสัมพันธ์ระหว่าง

การปฏิบัติงานของครูผู้สอนและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อช่วยให้เกิดการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในชั้นเรียน

2.3 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันได้รับองค์ความรู้ในด้านการ ดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไม่เหมือนกันและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีส่วนสำคัญ ต่อการเรียนรู้และควรได้รับการพัฒนาต่อยอดให้มากขึ้น รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่มิทักษะใน การจัดกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้ ทำการศึกษา ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา ผลการศึกษาสรุปว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC คือวิธีการในการพัฒนาครูโดยการจัดบรรยากาศให้ครูได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้ครูไม่โดดเดี่ยวและมีเครือข่ายในการทำงานเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียน PLC

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนใน อำเภอสรีบุญเรือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการมีโอกาสเสวนาใคร่ครวญระหว่างกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งเป็นผลดีที่องค์กรให้ความสำคัญในด้านนี้ เพราะจะทำให้บุคลากรเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่าง การจัดการเรียนการสอนของแต่ละคน และช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นของแต่ละบุคคล

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครู มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการระหว่างวิชา หรือแบบสห วิชา เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ

2.2 ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ

เอกสารอ้างอิง

- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560) . **ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา.**
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่21.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
สำนักงาน
- เลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2548) . **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา** ข้าราชการ
พ.ศ. 2548-2551. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2548) . **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา**
- Bentley, S. (1988). **Building an effective high school: A descriptive study.**
Unpublished doctoral dissertation, Pepperdine University, Malibu, CA.
- Blank, M. J. (2001). **Education reform: The community schools approach.**
Unpublished manuscript, Institute for Educational Leadership, Washington,
DC.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing** (5th ed.).
New York : Harper Collins Publishers.(pp.202-204)
- Hiatt-Michael, D. (2001). **Schools as Learning Communities: A Vision for Organic
School
Reform.** Unpublished manuscript, Pepperdine University, CA: Malibu
- Hipp, K. K., & Weber, P. (2008). **Developing a Professional Learning Community
among Urban School Principals.** Journal of urban learning, teaching, and
- McLaughlin, M. W. & Talbert, J. E. (2006). **Building School Based Teacher Learning
Communities:**
Professional Strategies to Improve Student Achievement. New York: Teachers
College Press.
- Sergiovanni, T. J. (1994). **Building community in schools.** San Francisco: Jossey- Bass.
- Sergiovanni, T. (1998). **International Journal of Leadership in Education.**
Vol.1 No.1, P. 37